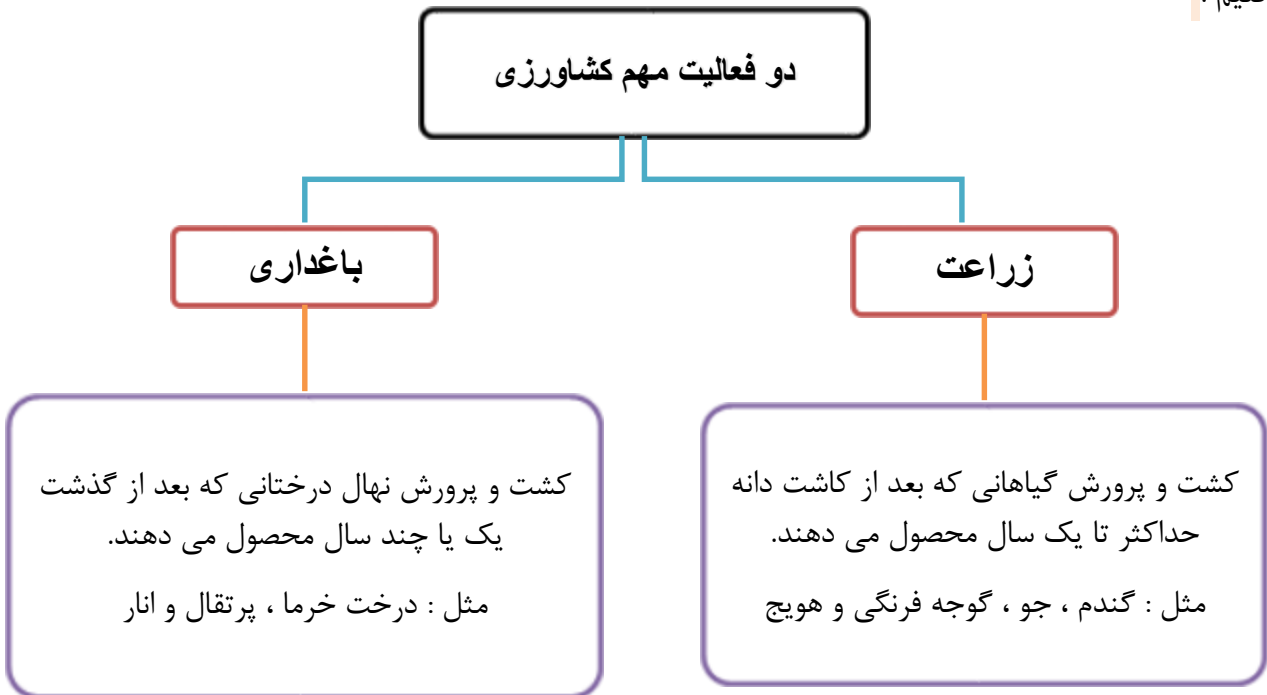

دانش آموزان عزیز ، در درس قبل با مراحل کشاورزی ، عوامل طبیعی و عوامل انسانی تاثیرگذار بر کشاورزی آشنا شدید. در ادامه ی این داستان سبز در این درس می خواهیم با دو فعالیت مهم کشاورزی ؛ یعنی زراعت و باغداری آشنا شویم و بدانیم محصولات کشاورزی که در غذای روزانه ی ما بسیار اهمیت دارند ، چگونه به دست ما می رسند. حالا که تفاوت زراعت و باغداری را یاد گرفتید ، می خواهیم سه گروه مهم از گیاهان زراعی (محصول زراعت) را به شما معرفی کنیم .

سه گروه مهم گیاهان زراعی :

۱. غلات (مانند : گندم ، جو ، برنج ، ذرت و ...)
۲. حبوبات (مانند : لوبیا ، نخود ، عدس ، ماش و ...)
۳. محصولات جالبی (مانند : خیار ، گوجه فرنگی ، هویج ، هندوانه و ...)

همانطور که می دانید گندم و برنج غذای اصلی مردم کشور ما است . بیایید با این دو گیاه دوست داشتنی بیشتر آشنا شویم.

گندم

گیاهی یک ساله است و به دو شکل پاییزه و بهاره کشت می شود . یعنی کشاورزان عزیز گندم را سالی یک بار یا در فصل پاییز و یا در فصل بهار می کارند .

از گندم ، آرد و سپس نان تهیه می شود.

برنج

گیاهی یک ساله است که از نظر شرایط طبیعی در نواحی مرطوب و نسبتاً معتدل به دست می آید.

بیش از نیمی از برنج کشور ما در استان های شمالی مانند استان گلستان ، مازندران ، گیلان و همچنین در استان های قزوین ، اصفهان ، فارس ، خوزستان و سیستان و بلوچستان تولید می شود.

به کسانی که در مزرعه ، برنج می کارند ، شالیکار و به مزرعه ی برنج ، شالیزار می گویند.

حبوبات و محصولات جالیزی

بعد از غلات ، مهم ترین منبع غذایی ما ، حبوبات و محصولات جالیزی است که تقریباً در همه ی استان های کشور ما کشت می شود.

فعالیت

در هفته ی گذشته از هر دسته گیاهان زراعی چه موادی را مصرف کرده اید؟ در جدول زیر بنویس.

محصولات جالیزی	حبوبات	غلات

کشت گلخانه ای

ایجاد گلخانه یا یک محیط مصنوعی برای کشت گیاهان ، یکی از روش های نو در کشاورزی است. در درس قبل خواندید که هر محصول با یک نوع شرایط آب و هوایی سازگاری دارد و در فصل های خاصی می تواند رشد کند ، این باعث می شود در

حالت طبیعی نتوان هر محصولی را در هر منطقه ای کشت کرد. اما امروزه با ایجاد گلخانه این مشکل حل شده است .
با ایجاد گلخانه می توانیم هر محصول را در هر منطقه ی آب و هوایی و در همه ی فصول سال کشت کنیم ، زیرا در گلخانه می توان آب و هوا ، گرما ، نور و رطوبت را به کمک دستگاه های مختلف و متناسب با نوع محصول تنظیم کرد.

چند محصول گلخانه ای

انواع میوه ها ، محصولات جالیزی ، سبزیجات ، قارچ های خوراکی و انواع گل و گیاهان زینتی.

نکته : کشت گلخانه ای در مقایسه با سایر کشت ها از نظر صرفه جویی در مصرف آب بسیار بهتر است.

فعالیت

با اجازه یا همراهی والدین به بازار تره بار محله ی خود بروید . از چند فروشنده ی میوه و سبزیجات بپرسید کدام محصول مغازه ی آن ها کشت گلخانه ای و کدام حاصل کشت در زمین زراعی یا باغ است؟ از موارد گفته شده جدولی تهیه کن.

باغداری

باغداری یعنی :

.....
جمله ی بالا را با توجه به مطالبی که در این درسنامه آموخته اید کامل کنید.

در کشور ما میوه های **سردسیری و هسته دار** مانند **هلو ، زردآلو ، آلو ،**

گوجه سبز و آلبالو و ... کشت می شوند که بخشی از این میوه ها به صورت خشکبار و بعضی محصولات **گرمسیری**

مانند **خرما و پسته** به دلیل **مرغوب بودن** به خارج از کشور صادر می شود.

محصولات کشاورزی چگونه به دست ما می رسد؟

کشاورزان پس از برداشت محصول ، باید آن ها را به دست مشتری برسانند تا زودتر مصرف شده و خراب نشوند. محصولاتمانند گوجه فرنگی ، میوه های نرم و سبزیجات.

برخی محصولات را به بازار فروش نزدیک مزارع کشاورزی می برند و بعضی دیگر را در انبارها و سردخانه ها نگه داری می کنند و بعد با کامیون و وانت به میدان های میوه و تره بار شهرشان می رسانند یا به شهرهای دورتر می فرستند.

فعالیت

حالا که متوجه شدیم محصولات کشاورزی که ما روزانه مصرف می کنیم با چه سختی هایی کشت و به دست ما رسیده است ، با پدر ، مادر ، خواهر و برادرتان جلسه ای خانوادگی بگیرید و درباره ی چگونگی مصرف درست و جلوگیری از اسراف این محصولات در منزل تان گفت و گو کنید.

تصمیم ها و نتایج این گفت و گو را در برگه ای بنویسید و در آشپزخانه بچسبانید . در رعایت این قوانین از هم سبقت بگیرید .

((کلو و شربوا و لاتسرفوا انه لایحب المسرفین))

این آیه مربوط به کدام سوره است ؟

ترجمه ی آن را بنویسید.

به نقشه کتاب نگاه کن و بنویس در کدام استان ها برنج و در کدام استان ها گندم کاشته می شود؟

برنج	گندم